

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут
Кафедра економіки та міжнародних відносин

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему
ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА
МІСЦЕВОМУ РІВНІ
(за матеріалами ОДВ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ, м. Шаргород, Вінницька обл.)

Здобувача вищої освіти
освітнього ступеня «магістр»
2 курсу, групи УССЗ-21д(м),
спеціальності 232 «Соціальне
забезпечення»
освітньої програми «Управління в
системі соціальногозабезпечення»
денної форми навчання

Андрія Григоренка

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Тетяна Павлюк

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент

Ірина ЮРЧИК

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	6
1.1. Інструменти державної молодіжної політики	6
1.2. Методичні основи дослідження програм для молоді	11
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ	16
2.1. Характеристика та аналіз УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ	16
2.2. Аналіз інструментів реалізації держави молодіжної політики в УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ	26
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	30
3.1. Програми та проекти для молоді, їх позитивні та негативні сторони...	30
3.2. Удосконалення організаційних структур державної молодіжної політики	34
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми роботи. У сучасному світі неможливо недооцінити через низку важливих факторів, які стосуються молодіжного сегменту населення та впливають на розвиток суспільства. Спершу, демографічні зміни в сучасному суспільстві зумовили збільшену вагу молоді. Зменшення народжуваності та збільшення середнього віку населення роблять молодь ключовим джерелом росту та розвитку. Таким чином, державна молодіжна політика та інструменти стають важливими для забезпечення розвитку цього сегменту та його внеску у суспільство. Сучасна молодь стикається зі складними викликами, такими як безробіття, нерівні можливості, обмежена доступність освіти та житла. Забезпечення соціальної інклюзії, захищеності і розвитку навичок стає надзвичайно актуальним завданням для держав та суспільства в цілому. Також активна участь молоді в політиці та громадянському суспільстві важлива для забезпечення демократії та сталого розвитку. Державна молодіжна політика має сприяти їхній участі та впливові у важливих суспільних процесах. Економічні та соціальні виклики, такі як робоча безробітність, нерівності та доступ до житла та охорони здоров'я, мають значущий вплив на молодь. Інструменти молодіжної політики мають вирішувати ці проблеми та підтримувати молодь в їхньому подоланні.

Аналіз рівня розробленості теми. Робота містить стислий огляд основних публікацій за цією темою та посилається на джерела опубліковані такими авторами як Горінов П. В., Бородін Є. І., Юзич Ю. В., Костюк А. В.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження інструментів реалізації державної молодіжної політики та глибокого аналізу та оцінки, які використовуються для впровадження та виконання державної молодіжної політики в контексті сучасного суспільства.

Відповідно до поставленої мети дослідження розглянемо наступні питання:

1. Досліджено теоретично-методичні основи реалізації державної молодіжної політики.

2. Проаналізовано організаційно-економічну характеристику державної молодіжної політики на прикладі ОДВ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.

3. Надано пропозиції по удосконаленню державної молодіжної політики.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процеси щодо удосконалення інструментів реалізації державної молодіжної політики. цільовою групою державної молодіжної політики. Предметом дослідження є ефективне впровадження інструментів та механізмів, які використовуються для виконання державної молодіжної політики. Дослідження спрямоване на розуміння їхніх потреб, аспірацій, викликів та можливостей у контексті реалізації державної молодіжної політики та впливу на їхнє життя, розвиток, освіту, працевлаштування, здоров'я та активну участь у суспільстві від підлітків до молодих дорослих.

Методи дослідження, включають в себе різні підходи та прийоми, які допомагають детально вивчати і аналізувати інструменти, які використовуються для впровадження молодіжної політики. В роботі використовуються наступні методи. Аналіз документів і літератури, цей метод включає вивчення законодавчих актів, стратегій, програм, наукових статей, звітів та інших публікацій, які стосуються молодіжної політики та її інструментів. Емпіричні методи, вони включають в себе проведення анкетувань, інтерв'ю, опитувань або опитувань серед молоді та інших зацікавлених сторін для збору даних про їх думки, потреби та досвід використання інструментів молодіжної політики. Спостереження, відображає

аналіз та спостереження за реалізацією програм та проектів молодіжної політики на місцевому рівні, включаючи взаємодію молоді та організацій, що надають послуги. Компаративний аналіз, порівняння досвіду реалізації молодіжних політик у різних країнах або регіонах для визначення кращих практик та можливостей для удосконалення інструментів. Експертні оцінки, залучення експертів з галузі молодіжної політики для отримання їхніх професійних оцінок та рекомендацій щодо ефективності та покращення інструментів.

Використання цих методів дозволить отримати комплексне розуміння ефективності і впливу інструментів державної молодіжної політики та запропонувати рекомендації для їхнього удосконалення та оптимізації.

Інформація про апробацію результатів дослідження.

1. Молодіжна робота на місцевому рівні. *Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України: пошук молодих*: матеріали ХІІ Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, 20 квітня 2023 року, м. Вінниця, ВТЕІ ДТЕУ
2. Молодіжна політика в умовах децентралізації. *Менеджмент ХХІ століття: сучасні моделі, стратегії, технології*: матеріали Х всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції, 10 жовтня 2023 року, м. Вінниця, ВТЕІ ДТЕУ.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

1.1 Інструменти державної молодіжної політики

Державна молодіжна політика орієнтована на створення сприятливих умов для розвитку молодіжного сектору суспільства. Це включає в себе різноманітні напрямки та інструменти, які сприяють освіті та навчанню, забезпеченню доступу до робочих можливостей, розвитку культури та мистецтва, спорту, здоров'я та соціального захисту молоді.

Основні інструменти державної молодіжної політики включають фінансову підтримку, гранти, створення програм, сприяння підприємництву, розвиток молодіжних центрів, організацію культурних та спортивних заходів, а також надання доступу до освіти та медичних послуг. Додатково, молодіжні ради та участь у прийнятті рішень є важливими елементами, що дозволяють молоді активно впливати на суспільні процеси та сприяти їх участі у формуванні політики [50]. Міжнародне співробітництво також грає важливу роль у розвитку молодіжних ініціатив через обмін досвідом та спільні проекти з іншими країнами.

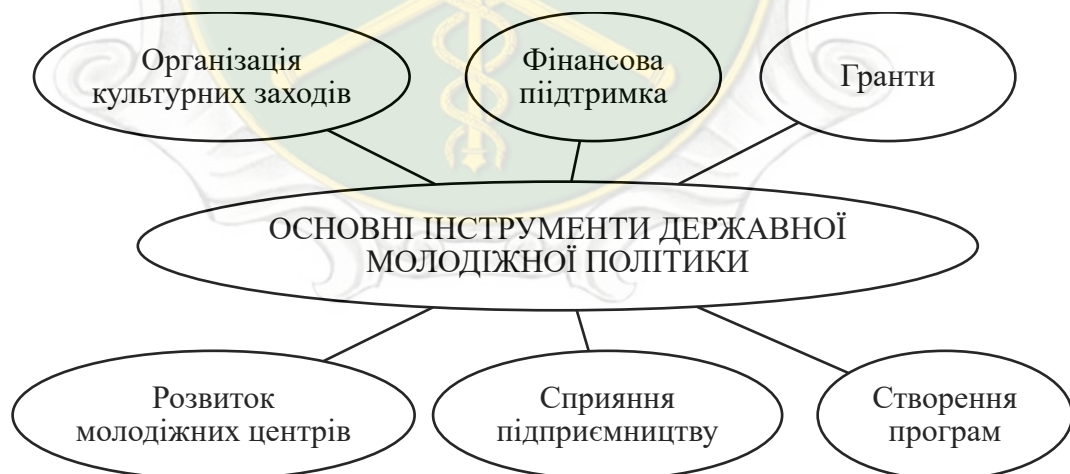


Рисунок 1.1 – Основні інструменти державної молодіжної політики

Джерело: розроблено автором за даними [50]

Напрямки державної молодіжної політики представлені в таблиці 1.1

Таблиця 1.1 – Напрямки державної молодіжної політики

Напрямки політики	Інструменти
Освіта та навчання	Гранти для освітніх закладів, програми стажування.
Зайнятість	Стимулювання підприємництва, програми професійного навчання.
Спорт	Розвиток спортивної інфраструктури, спортивні програми.
Здоров'я та соц. захист	Медичні програми, підтримка уразливих груп.
Участь у прийнятті рішень	Молодіжні ради, форуми, громадські обговорення.
Міжнародне співробітництво	Міжнародні обміни, проекти співпраці з іншими країнами.
Культура та мистецтво	Фінансування молодіжних культурних проєктів, фестивалів

Джерело: розроблено автором за даними[50]

Державна молодіжна політика — це система заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку та підтримки молодіжного сектору суспільства. Вона охоплює широкий спектр напрямків, таких як освіта, зайнятість, культура, спорт, здоров'я та соціальний захист.

Головна мета державної молодіжної політики — забезпечити молоді громадяни належними умовами для розвитку їхнього потенціалу та активної участі в суспільному житті. Державна молодіжна політика зосереджується на створенні сприятливого середовища для розвитку та підтримки молоді. Це охоплює широкий спектр інструментів, спрямованих на забезпечення рівних можливостей та стимулювання освіти, зайнятості, громадянської активності та розвитку особистості серед молоді.

Одним з ключових компонентів цієї політики є освіта. Вона охоплює доступ до якісної освіти, стипендійні програми, гранти для наукових досліджень та можливості для професійного зростання. Це важливо, оскільки надання знань та навичок молодим людям є основою їхнього успішного вступу в сучасне суспільство. Крім освіти, політика спрямована на підтримку

зайнятості. Це включає програми підготовки до працевлаштування, стажування в компаніях, підтримку підприємництва та створення умов для розвитку кар'єри. Допомога у знаходженні роботи та підвищенні кваліфікації є важливими чинниками для стабільності молодих людей на ринку праці.

Громадянська активність також є ключовою складовою. Розвиток лідерських якостей, підтримка громадських ініціатив та волонтерство сприяють формуванню відповідальної громадянської позиції серед молоді. Для популяризації цих можливостей інформаційні кампанії та різноманітні платформи для обміну досвідом грають важливу роль. Вони стимулюють молодь брати активну участь у різних сферах життя суспільства та сприяють її соціальній адаптації. Ці інструменти спільно створюють базу для розвитку та емансипації молодого покоління, щоб вони могли активно впливати на подальший розвиток суспільства та бути його повноцінними членами[17].

Для досягнення цієї мети використовують різноманітні інструменти, такі як фінансова підтримка, створення програм, розвиток інфраструктури, сприяння підприємництву та надання доступу до освіти, культурних та спортивних заходів. Крім того, активна участь молоді у прийнятті рішень та їхня участь у молодіжних органах є важливими аспектами створення ефективної політики. Державна молодіжна політика також ставить за мету соціальну інтеграцію молоді, зокрема тих груп, які потребують додаткової підтримки, таких як молоді мігранти, люди з інвалідністю чи представники вразливих соціальних груп. Програми соціальної інтеграції спрямовані на створення умов для їхньої участі у суспільному житті, надання можливостей для самореалізації та використання їхнього потенціалу. Також важливим аспектом є підтримка молоді у розвитку культурного різноманіття та толерантності. Програми, спрямовані на розвиток міжкультурного діалогу та співпраці, допомагають молоді краще розуміти та поважати різноманіття культур, що сприяє створенню більш толерантного та відкритого суспільства.

Забезпечення доступу молоді до інформації, можливостей для розвитку, підтримка у реалізації їхніх індивідуальних потреб та визнання їхнього внеску у розвиток суспільства є ключовими складовими успішної державної молодіжної політики. Державна молодіжна політика включає інструменти, спрямовані на підтримку розвитку молоді не лише на рівні країни, а й у міжнародному контексті. Міжнародна співпраця та обмін досвідом між країнами грає важливу роль у розвитку молодіжних програм. Різні фонди, гранти та програми, які пропонуються міжнародними організаціями, надають молоді можливість отримати нові знання, відкрити для себе нові культури та отримати додаткові навички

Також, національні та міжнародні конференції, семінари та форуми створюють платформу для обміну ідеями та досвідом між молоддю з усього світу. Це сприяє розширенню можливостей для самовдосконалення, виокремленню власних поглядів та формуванню міжкультурного розуміння.

Такий підхід до реалізації державної молодіжної політики підтримує участь молоді в глобальних процесах, сприяє розбудові сприятливого міжнародного співтовариства та формуванню активної громадянської позиції серед молодого покоління. Історія державної молодіжної політики свідчить про постійний розвиток та зміни у способах взаємодії держави з молоддю. У минулому інструменти державної молодіжної політики здебільшого обмежувалися освітніми та виховними програмами, спрямованими на формування патріотизму та державної свідомості серед молоді. У різні епохи різні країни використовували різні підходи до роботи з молоддю. Наприклад, у період індустріалізації у XIX столітті, державні програми часто спрямовувалися на підготовку молоді до роботи в промисловості через систему професійно-технічної освіти.

Пізніше, у XX столітті, із настанням періоду глобалізації та розвитку інформаційних технологій, уряди стали акцентувати увагу на підтримці розвитку інноваційних та технологічних знань серед молоді.

Зараз інструменти державної молодіжної політики охоплюють широкий спектр ініціатив: від освітніх програм до створення робочих місць для молоді, від стимулювання підприємництва серед молоді до сприяння їхньому активному громадянському учасю у суспільстві. Ці інструменти та програми визнають важливість розвитку молодіжних потенціалів для стабільності суспільства та його розвитку. Вони враховують зміни в суспільстві та потреби сучасної молоді, спрямовані на підтримку освіти, здоров'я, зайнятості та активної громадянської учасю. Державна молодіжна політика пройшла значний шлях еволюції, відзначаючись постійним розвитком та адаптацією до змін у суспільстві.

У період після Другої світової війни, уряди багатьох країн розпочали активно розвивати програми, спрямовані на підтримку молоді в різних сферах життя. Наприклад, було запроваджено багато освітніх програм, що спрямовувалися на підвищення доступності освіти для молоді та стимулювання їхнього академічного розвитку. У другій половині ХХ століття, з поширенням інформаційних технологій, уряди стали акцентувати увагу на інноваційних програмах та розвитку цифрових навичок серед молоді. Це відкрило нові можливості для навчання та зайнятості. Сучасна молодіжна політика враховує складні виклики сьогодення, такі як зміни в економіці, екологічні питання, культурна різноманітність та глобалізація. Інструменти державної молодіжної політики стають більш гнучкими та комплексними, спрямованими не лише на навчання та зайнятість, але й на стимулювання творчості, підприємництва та активної громадянської учасю.

Отже, державна молодіжна політика є ключовим інструментом формування активного та зацікавленого молодіжного суспільства. Її ефективне втілення сприяє не лише індивідуальному розвитку молоді, а й загальному позитивному впливу на суспільство через їхню учасю у соціальних та економічних процесах.

1.2 Методичні основи дослідження програм для молоді

Дослідження програм для молоді базується на різних методологічних підходах та інструментах, що дозволяють аналізувати, оцінювати та вдосконалювати ці програми. Методичні основи дослідження програм для молоді показано на рисунку 1.2



Рисунок 1.2 – Методичні основи дослідження програм для молоді

Джерело: розроблено автором на основі[26]

Ці методичні підходи дозволяють проводити комплексне дослідження програм для молоді з урахуванням різноманітних аспектів їхньої ефективності та впливу на цільову аудиторію та суспільство в цілому.

Дослідження програм для молоді ґрунтується на різноманітних методичних підходах для вивчення їхньої ефективності та впливу (таблиця 1.2). Ці підходи включають в себе якісні та кількісні методи, соціологічні концепції, оцінку впливу, стратегічне планування, залучення учасників та аналіз довгострокових ефектів.

Таблиця 1.2 – Методичні підходи для вивчення ефективності та впливу програм

Підходи, методи	Ефективність та вплив
Соціологічні підходи	Використання соціологічних концепцій для розуміння соціальних динамік, включаючи взаємодію учасників програм, їхні уподобання, мотивації та сприйняття соціального середовища.
Квалітативні та кількісні методи	Використання якісних методів (інтерв'ю, фокус-групи, аналіз документів) та кількісних методів (опитування, статистичний аналіз) для отримання різноманітної та об'єктивної інформації про ефективність програми, задоволення учасників, їхні потреби та результати.
Оцінка впливу	Використання методів оцінки впливу для визначення змін, які викликала програма серед цільової аудиторії або в суспільстві в цілому.
Стратегічне планування	Розробка стратегічних планів на основі SWOT-аналізу (аналіз сильних сторін, слабких сторін, можливостей та загроз) для вдосконалення та розвитку програм для молоді.

Джерело: розроблено автором на основі [26]

Якісні методи, такі як інтерв'ю та фокус-групи, дозволяють отримати глибоке розуміння досвіду та потреб учасників програм. Кількісні методи, наприклад опитування та статистичний аналіз, надають об'єктивні дані про розподіл та тенденції впливу програми.

Соціологічні підходи використовуються для розуміння соціальних взаємодій та відносин учасників програм, а також їхніх мотивацій та уподобань. Оцінка впливу програми включає в себе визначення змін, які вона викликала серед цільової аудиторії чи суспільства в цілому. Стратегічне планування, а також аналіз SWOT, сприяють розробці стратегій для поліпшення та розвитку програм для молоді. Участь учасників у процесі дослідження надає більш повної та об'єктивної інформації про програму. Аналіз довгострокових ефектів дозволяє оцінити вплив програми на молодь та суспільство взагалі у плані їхнього розвитку, здоров'я та соціальної участі.

Дослідження програм для молоді відіграє важливу роль у вдосконаленні та оцінці ефективності заходів, спрямованих на розвиток та підтримку молодіжного сектору. Застосування різноманітних методологій дозволяє отримати об'єктивну та повну інформацію про програми, їхній вплив та результативність. Якісні методи дозволяють глибше зрозуміти досвід та перспективи учасників програм, тоді як кількісні дані надають можливість об'єктивно оцінити масштаби та розподіл впливу програми. Соціологічні підходи допомагають виявити соціальні взаємодії та уподобання учасників [26].

Дослідження програм для молоді базується на ряді методичних підходів, спрямованих на аналіз та оцінку їхньої ефективності та впливу на цільову аудиторію. Одним з ключових аспектів є використання різних методів збору даних: це може бути як кількісний аналіз на основі статистичних показників, так і якісні підходи, включаючи опитування, фокус-групи, інтерв'ю та аналіз відгуків учасників програм. При дослідженні програм для молоді важливо враховувати контекстуальні особливості та потреби цільової аудиторії. Застосування різних методів аналізу дозволяє отримати більш повне розуміння впливу програм на молодих людей. Також важливо оцінювати ризики, що можуть виникнути в ході реалізації програм, а також ідентифікувати можливості для подальшого вдосконалення. Методичні засади дослідження також включають аналіз тенденцій у суспільстві, оцінку соціальних і економічних аспектів, аналіз відповідності програм молодіжним потребам та вимогам сучасності. Важливою складовою є також врахування довгострокового впливу програм на розвиток молоді та суспільства в цілому. Методичні засади дослідження програм для молоді базуються на комплексному підході до збору, аналізу та оцінки даних. Один з ключових аспектів полягає в узгодженні інструментів та методів збору інформації, які відповідають специфіці програм та меті дослідження.

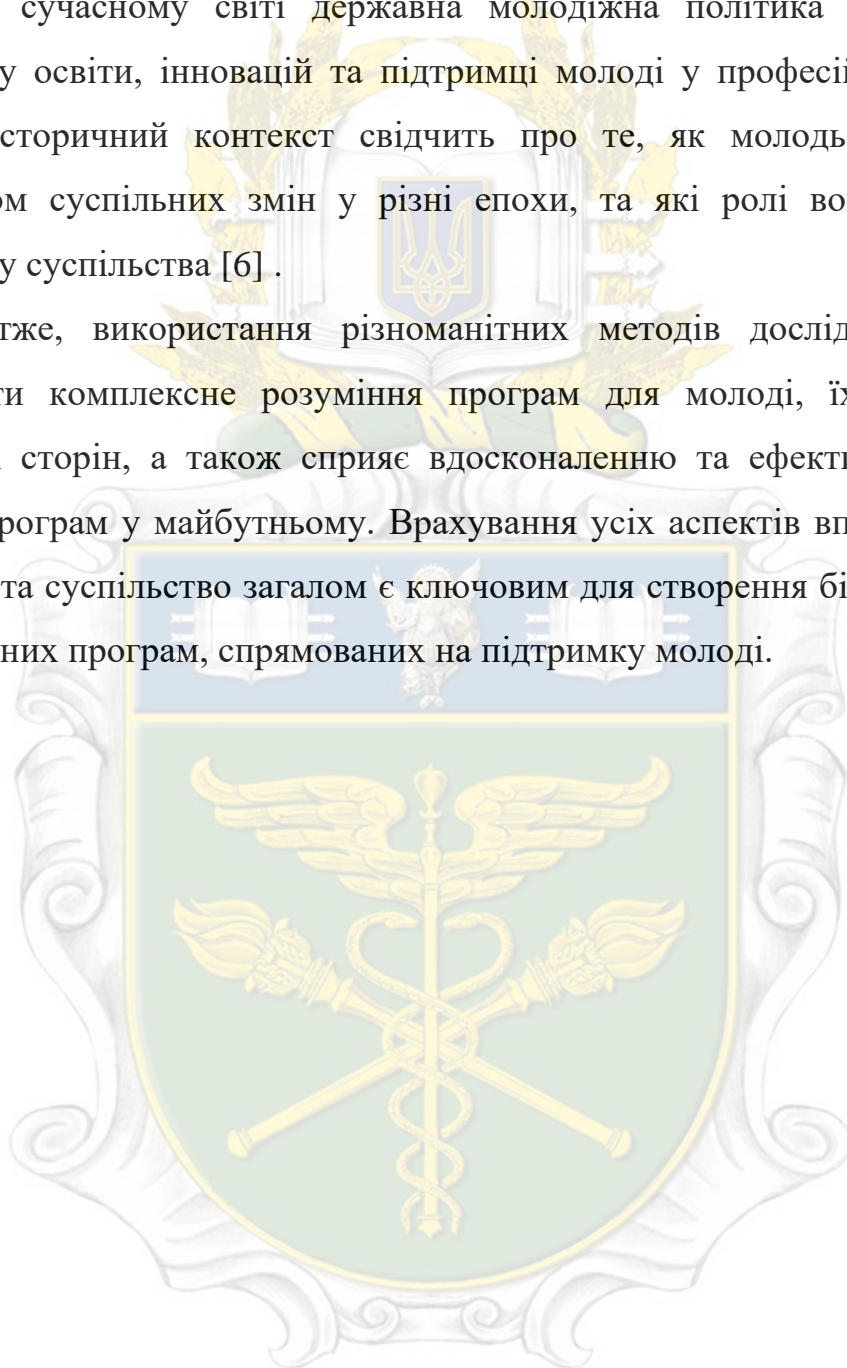
Дослідницький процес може включати кілька етапів: визначення цілей та завдань дослідження, розробка методології, збір даних (чи то через опитування, спостереження, аналіз статистичних даних), їхню обробку та інтерпретацію. Крім того, важливим є врахування етичних аспектів у проведенні досліджень з урахуванням конфіденційності та захисту даних учасників програм. Один з підходів, що використовується у дослідженнях, - це лонгітюдність, коли вивчається вплив програм протягом тривалого періоду часу, щоб з'ясувати їхню довгострокову ефективність та вплив на розвиток молоді. Крім того, використання методів порівняльного аналізу може допомогти в оцінці ефективності програм порівняно з аналогічними ініціативами в інших країнах чи регіонах. Важливою є також участь учасників програм у процесі оцінки та збору даних, що дозволяє отримати більш об'єктивні результати та уникнути спотворення інформації. Крім того, широке використання різних методів оцінки може допомогти у виявленні позитивних та негативних аспектів програм та розробці рекомендацій для їх подальшого вдосконалення.

Для проведення успішного дослідження важливо враховувати потреби цільової аудиторії, специфіку програми та чітко визначені цілі дослідження для отримання об'єктивних та значущих результатів. Історія державної молодіжної політики свідчить про постійний розвиток та зміни у підходах до роботи з молоддю. Наочним прикладом може бути роль молодіжних об'єднань у різних епохах. У середньовіччі й ранньому Новому часі у багатьох країнах існували молодіжні гільдії, які поєднували в собі виробничу, соціальну та культурну діяльність. Вони стали передвісниками подальших форм організаційної роботи з молоддю. У XX столітті, зокрема під час руху за громадянські права, молодіжні об'єднання грали ключову роль у боротьбі за соціальну справедливість та рівність [26].

Також варто згадати про період після Другої світової війни, коли багато країн впроваджували програми молодіжної реабілітації та соціальної адаптації для підтримки молоді, яка постраждала від війни.

У сучасному світі державна молодіжна політика акцентується на розвитку освіти, інновацій та підтримці молоді у професійному зростанні, проте історичний контекст свідчить про те, як молодь була активним суб'єктом суспільних змін у різні епохи, та які ролі вона відігравала в розвитку суспільства [6].

Отже, використання різноманітних методів дослідження дозволяє отримати комплексне розуміння програм для молоді, їхніх сильних та слабких сторін, а також сприяє вдосконаленню та ефективному розвитку таких програм у майбутньому. Врахування усіх аспектів впливу програм на молодь та суспільство загалом є ключовим для створення більш успішних та адаптивних програм, спрямованих на підтримку молоді.



РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ШАРГОРОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

2.1 Характеристика та аналіз Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації.

Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації – це ключова установа, що забезпечує реалізацію соціальних програм та допомогу різним категоріям населення. Його основна мета - забезпечення соціальної підтримки, захисту та полегшення життя громадян у важких життєвих ситуаціях. Управління активно співпрацює з іншими громадськими та державними установами, спрямовуючи свою діяльність на координацію роботи соціальних служб, надання матеріальної та фінансової допомоги, а також вирішення питань щодо житла, медичних послуг та освіти.

Шаргородська районна державна адміністрація впроваджує різні програми та має різні функції у сфері соціального захисту населення, що охоплюють різні аспекти життя громадян. Ось деякі функції (таблиця 2.1):

Надання соціальних послуг: Організація та забезпечення доступу до соціальних послуг для мешканців району, таких як допомога важким умовам, соціальна допомога, послуги по трудовій реабілітації тощо.

Управління соціальними програмами: Розробка та впровадження програм та проектів, спрямованих на підтримку молоді, літніх громадян, осіб з обмеженими можливостями, безробітних тощо. Контроль за виконанням законодавства: Відстеження виконання законодавчих актів, що стосуються соціального захисту населення, та забезпечення їхнього дотримання. Розвиток інфраструктури соціального захисту: Створення та підтримка центрів

надання соціальних послуг, розвиток мережі медичних установ, дитячих садків, соціальних гуртожитків.

Таблиця 2.1 – Функції та програми у сфері соціального забезпечення

Функції та програми	Інформація
Надання соціальних послуг	Організація та забезпечення доступу до соціальних послуг для мешканців району, таких як допомога важким умовам, соціальна допомога, послуги по трудовій реабілітації тощо.
Управління соціальними програмами	Розробка та впровадження програм та проєктів, спрямованих на підтримку молоді, літніх громадян, осіб з обмеженими можливостями, безробітних тощо.
Робота з вразливими групами населення	Підтримка та захист прав дітей, жінок, людей похилого віку, мігрантів, осіб з інвалідністю.
Взаємодія з громадськістю	Організація спільних заходів з активізації громадян у реалізації соціальних ініціатив та програм, залучення громадськості до соціально важливих процесів.

Джерело: розроблено автором на основі[40]

Робота з вразливими групами населення: Підтримка та захист прав дітей, жінок, людей похилого віку, мігрантів, осіб з інвалідністю. Інформування та консультування: Надання інформації про доступні соціальні послуги, консультування з питань отримання соціальної допомоги, прав та обов'язків громадян у сфері соціального захисту. Взаємодія з громадськістю: Організація спільних заходів з активізації громадян у реалізації соціальних ініціатив та програм, залучення громадськості до соціально важливих процесів.[41]

Аналіз та удосконалення системи: Проведення аналізу ефективності та потреб населення для подальшого удосконалення соціальної політики та програм. Аналізуючи роботу управління, можна відзначити успішність їхньої

роботи з вразливими групами, зокрема пенсіонерами та дітьми. Вони впроваджують програми соціальної підтримки, створюють умови для отримання якісних медичних послуг та підтримують участь молоді у навчальних програмах. Управління акцентує увагу на інноваційних підходах у роботі, використанні сучасних технологій для підвищення ефективності та зручності надання послуг. Завдяки цьому вони створюють більш доступні та ефективні програми для місцевого населення.

Загалом, Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації грає ключову роль у забезпеченні соціального захисту населення, вирішенні соціальних питань та забезпеченні підтримки для різних верств населення.

Функції управління соціального захисту Шаргородської Районної Адміністрації представлено на рисунку 2.1



Рисунок 2.1 - Функції управління соціального захисту Шаргородської Районної Адміністрації

Джерело: Розроблено автором на основі[47]

Також, програми які були введені в управлінні соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації представлені на рисунку 2.2

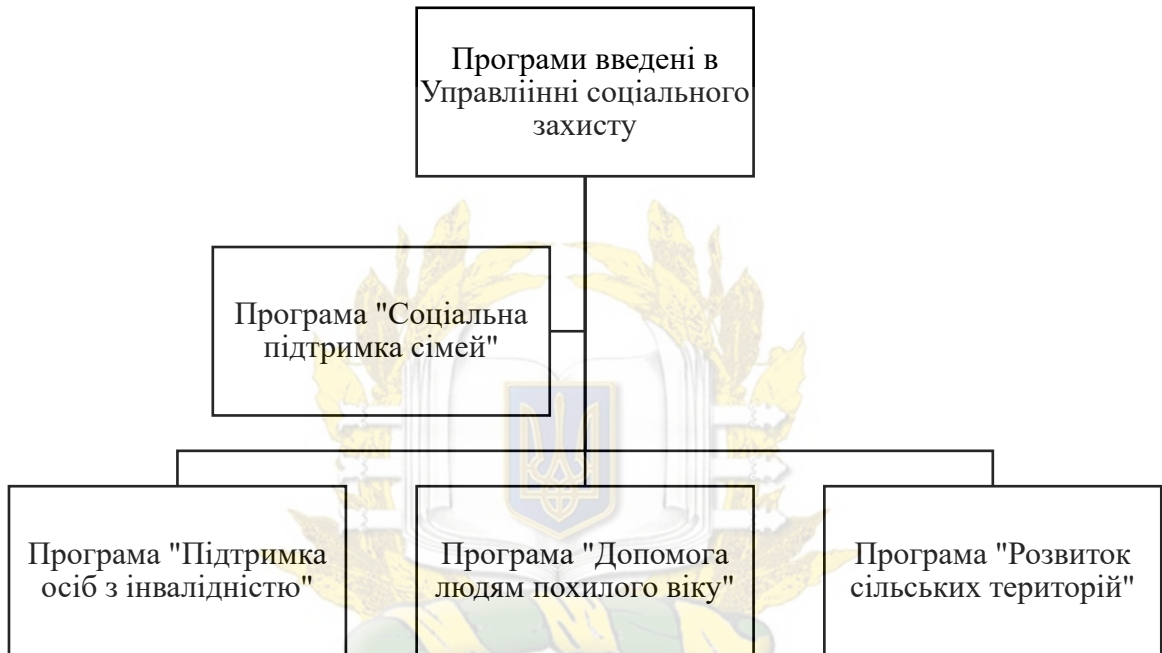


Рисунок 2.2 – Програми Шаргородської Районної Державної Адміністрації

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Також, на рисунку 2.3 продемонструємо програми молодіжної політики в Шаргородській Районній Адміністрації.



Рисунок 2.3 - Програми молодіжної політики в Шаргородській Районній Адміністрації

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Описи програм для молодіжної політики, які можуть бути запроваджені в установі, наприклад, державній адміністрації:

- «Молодіжні лідери майбутнього» - Програма для розвитку лідерських якостей серед молоді через тренінги з управління, публічних виступів та командної роботи.

- «Кар'єрний розвиток молоді» - Серія семінарів та консультацій для молоді щодо вибору професії, створення резюме та розвитку ключових навичок для ринку праці.

- «Молодіжні інновації та стартапи» - Програма підтримки молодих підприємців через навчання основам створення власного бізнесу та надання фінансової підтримки на перших етапах розвитку.

- «Екологічна свідомість молоді» - Програма для підвищення екологічної обізнаності та активної участі молоді в проектах з екологічного захисту. Ці програми можуть сприяти різнобічному розвитку та підтримці молоді в різних сферах їхнього життя.

Програми, які введені в управлінні соціального захисту населення Шаргородської районної державної адміністрації:

1. Програма «Соціальна підтримка сімей» : Ця програма спрямована на надання допомоги сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом надання матеріальної підтримки, послуги психологічної або юридичної допомоги.

2. Програма «Молодіжна зайнятість та професійне навчання»: Ця програма спрямована на підтримку молоді у здобутті професійної освіти та практичних навичок, надання можливостей для стажування чи робочих місць.

3. Програма «Допомога людям похилого віку»: Направлена на створення умов для якісного та комфортного життя населення похилого віку через послуги догляду, організацію заходів для підтримки активного способу життя

4. Програма «Соціальна інтеграція молодих мігрантів»: Орієнтована на підтримку інтеграції мігрантів у місцеву спільноту, забезпечення доступу до освіти, медичної допомоги та правової підтримки.

5. Програма «Підтримка молоді з обмеженими можливостями»: Має на меті надання послуг та умов для повноцінного життя осіб з інвалідністю, включаючи реабілітацію, соціальну адаптацію та доступність інфраструктури.

6. Програма «Розвиток сільських територій для молоді»: Спрямована на підтримку розвитку сільських громад через створення нових робочих місць, підвищення якості освіти та медичного обслуговування. Ці програми спрямовані на вирішення конкретних соціальних потреб і забезпечення підтримки різним категоріям населення в Шаргородському районі [47] .

Візьмемо до уваги програму розвитку сільських територій та наведемо ключові аспекти програми. Програма «Розвиток сільських територій для молоді» є комплексною ініціативою, спрямованою на покращення життя та умов перебування молоді сільських громад [47] . Основна мета цієї програми - забезпечення сталого розвитку сільських територій через широкомасштабне впровадження різноманітних заходів та ініціатив. Ключові аспекти програми:

Економічний розвиток: Програма спрямована на створення нових робочих місць у сільських громадах, підтримку місцевих підприємств та розвиток підприємництва. Це може включати фінансову підтримку для малих і середніх підприємств, організацію навчальних програм для місцевих підприємців та стимулювання розвитку сільського туризму.

Якість освіти: Програма прагне підвищити якість освіти в сільських школах. Це може включати модернізацію інфраструктури навчальних закладів, покращення доступу до новітніх технологій, надання фінансової підтримки для підвищення кваліфікації вчителів та створення додаткових освітніх програм.

Медичне обслуговування: Програма спрямована на поліпшення доступності та якості медичного обслуговування. Це може включати будівництво нових амбулаторій, модернізацію обладнання, залучення кваліфікованих медичних працівників та організацію профілактичних заходів.

Інфраструктура та послуги: Програма також спрямована на покращення загальної інфраструктури сільських територій, забезпечення доступу до енергетичних ресурсів, покращення дорожньої мережі, розвиток телекомунікацій та забезпечення доступу до водопостачання та санітарії.

Участь громади: Важливою складовою програми є включення місцевих громад у процес прийняття рішень. Це може включати організацію громадських зборів, участь у виборі пріоритетів для розвитку села та можливість активної участі в реалізації проектів.

Програма "Розвиток сільських територій для молоді" спрямована на створення сталого, прогресивного та життєздатного середовища для мешканців сільських громад, розвиток яких є важливим чинником для загального соціально-економічного розвитку регіону.

Ключові аспекти програми для підтримки молоді з обмеженими можливостями продемонстровані на рис. 2.4

Дана програма спрямована на створення умов, що дозволять молоді з інвалідністю активно брати участь у житті суспільства, отримувати необхідну допомогу та розвиватися в різних аспектах життя, включаючи освіту, роботу та соціальну взаємодію.



Рисунок 2.4 –Ключові аспекти програми

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Таблиця 2.2 – Основні напрямки діяльності установи та відображає функції Управління Соціального захисту населення:

Напрямки роботи	Основні функції
Координація програм	Координація соціальних програм та послуг.
Надання допомоги	Матеріальна та фінансова допомога у складних ситуаціях.
Робота з вразливими групами	Підтримка пенсіонерів, дітей, людей з обмеженими можливостями.
Розвиток соціальної інфраструктури	Створення програм та послуг для покращення соціальних умов.
Контроль та моніторинг	Контроль над виконанням соціальних програм та оцінка ефективності.

Джерело: розроблено автором на основі[47]

Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації відоме своєю відповідальною та дбайливою роботою з кожним клієнтом. Основною метою їхньої діяльності є забезпечення необхідного рівня соціальної підтримки та захисту для всіх верств населення у районі. Управління активно співпрацює з іншими громадськими та державними установами з метою надання комплексних

послуг, включаючи матеріальну допомогу, медичні послуги та консультації, а також участь у програмах зайнятості та професійного навчання. Основними досягненнями управління можна відзначити успішну реалізацію проектів з підтримки вразливих груп населення, активну роботу з молоддю та ініціативи з розвитку соціальної інфраструктури у районі.

Завдяки постійній увазі до потреб населення та використанню сучасних методів управління, Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації створює сприятливі умови для покращення якості життя мешканців району.

Шаргородська районна державна адміністрація сприяє розвитку і благополуччю району через координацію соціальних, економічних та культурних програм, спрямованих на підвищення якості життя громадян [47].

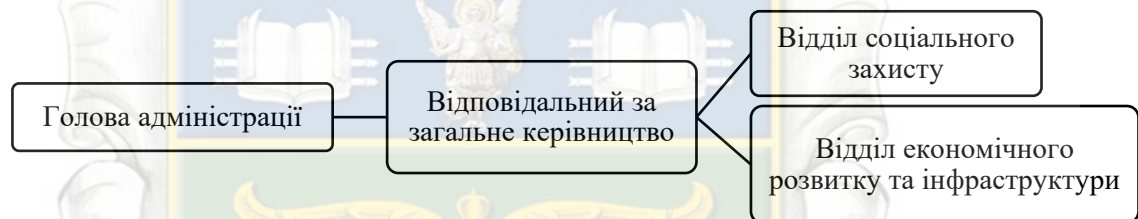


Рисунок 2.5 – Структура Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Адміністрація має голову, відповідального за загальне керівництво, а також відділи з соціального захисту, економічного розвитку та інфраструктури, кожен з яких має свої функції та повноваження. Голова адміністрації відповідає за розробку та впровадження стратегій розвитку, прийняття ключових рішень у сфері бюджету, управління та контролю за роботою підрозділів [47].

Таблиця 2.3 – Принципи, права та процедури установи

Назва	Пояснення
Фінансові та бюджетні питання	Бюджет та фінансування регламентуються у відповідності до законодавства, з метою ефективного розподілу коштів на реалізацію програм та проєктів.
Принципи та цінності	Адміністрація керується принципами прозорості, відкритості та співпраці з громадськістю, спрямовуючись на забезпечення розвитку району на користь громадян.
Права та обов'язки співробітників	Працівники адміністрації мають право на участь у процесах прийняття рішень, відповідальність за виконання покладених обов'язків та дотримання правил служби
Процедури прийняття рішень	Рішення у суттєвих питаннях приймаються шляхом голосування та обговорення на засіданнях районної ради або комітетів за участю представників адміністрації та громадськості.

Джерело: розроблено автором на основі [47]

Адміністрація утворена з метою координації та реалізації стратегій розвитку соціальних, економічних та культурних ініціатив в межах Шаргородського району. Управління має структуру, яка включає департаменти чи відділи з питань соціального захисту, економічного розвитку, освіти, культури та інфраструктури, які відповідають за відповідні аспекти розвитку району. Адміністрація фокусується на покращенні якості життя мешканців через розвиток освіти, підвищення доступності медичних та соціальних послуг, стимулювання підприємництва та забезпечення розвитку інфраструктури. Установа прагне до співпраці з громадськими організаціями, бізнес-структурами, та іншими установами для спільної реалізації проєктів та програм, спрямованих на підтримку розвитку району. [47]

Адміністрація принципово ставить на прозорість у своїй діяльності, розглядає ініціативи громадськості, та забезпечує шляхи для взаємодії та обміну інформацією з мешканцями району.

2.2 Аналіз інструментів реалізації держави молодіжної політики Управлінні Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації.

Управління Соціального захисту населення Шаргородської Районної Державної Адміністрації активно впроваджує різноманітні інструменти для реалізації державної молодіжної політики. Ці інструменти включають в себе програми грантів для молоді, спеціалізовані центри підтримки кар'єри, освітні та тренінгові ініціативи, партнерства з молодіжними організаціями та медіа-кампанії для підвищення свідомості. Ці інструменти спрямовані на підтримку та розвиток молоді, надання їм можливостей для освіти, розвитку кар'єри та участі в суспільному житті.



Рисунок 2.6 – Інструменти реалізації молодіжної політики

Джерело: розроблено автором на основі [40]

Інструменти реалізації молодіжної політики в даній установі являються ключовими для успішної і ефективною впровадження стратегій чи програм, що спрямовані на підтримку певної групи чи розвиток певного сегмента суспільства. Ці інструменти можуть включати в себе різноманітні заходи, серед яких - фінансова підтримка, освітні та професійні програми, моніторинг та оцінка, розробка стратегій та політик, комунікаційні кампанії

та інше. Фінансова підтримка, наприклад, може включати виділення коштів на розвиток інфраструктури, надання грантів чи субсидій для підтримки соціальних проектів. Освітні та професійні програми стимулюють особистісний та професійний розвиток, надаючи доступ до навчальних курсів, тренінгів, стажувань та інших можливостей для здобуття нових знань та навичок.

Задля аналізу освітніх та тренінгових програм для молоді у контексті молодіжної політики розглянемо ключові аспекти у таблиці 2.4:

Таблиця 2.4 – Ключові аспекти аналізу освітніх та тренінгових програм

Позитивні аспекти	Негативні аспекти
Підвищення кваліфікації: Освітні та тренінгові програми надають молоді можливість отримати нові навички та знання, що стають основою для подальшого професійного розвитку.	Доступність: Деякі програми можуть бути обмеженими у доступі для певних груп молоді через високі вимоги чи фінансові бар'єри.
Стимулювання саморозвитку: Ці програми сприяють самоосвіті, розвитку креативності та вміння самостійно мислити, що важливо для активного життя в сучасному суспільстві.	Адаптованість: Не всі програми можуть бути належним чином адаптовані до сучасних вимог та реальних потреб молоді, що може зменшити їхню ефективність.
Розвиток м'яких навичок: Вони сприяють формуванню навичок спілкування, лідерства, роботи в команді та управління власним часом.	Неодноразовий вплив: Часто результати освітніх та тренінгових програм можуть бути тимчасовими, якщо немає підтримки для подальшого використання отриманих знань.

Джерело: розроблено автором [41]

Моніторинг та оцінка є важливими етапами у реалізації політики, оскільки вони дозволяють виявити ефективність заходів та внести корективи у випадку необхідності. Розробка стратегій та політик передбачає аналіз ситуації, визначення цілей та планування шляхів досягнення цих цілей. Комунікаційні кампанії, у свою чергу, сприяють інформуванню громадськості, створюючи свідомість про існуючі програми та можливості участі.

Ці інструменти можуть використовуватися як окремо, так і в поєднанні з іншими, для досягнення оптимальних результатів. Вони спрямовані на

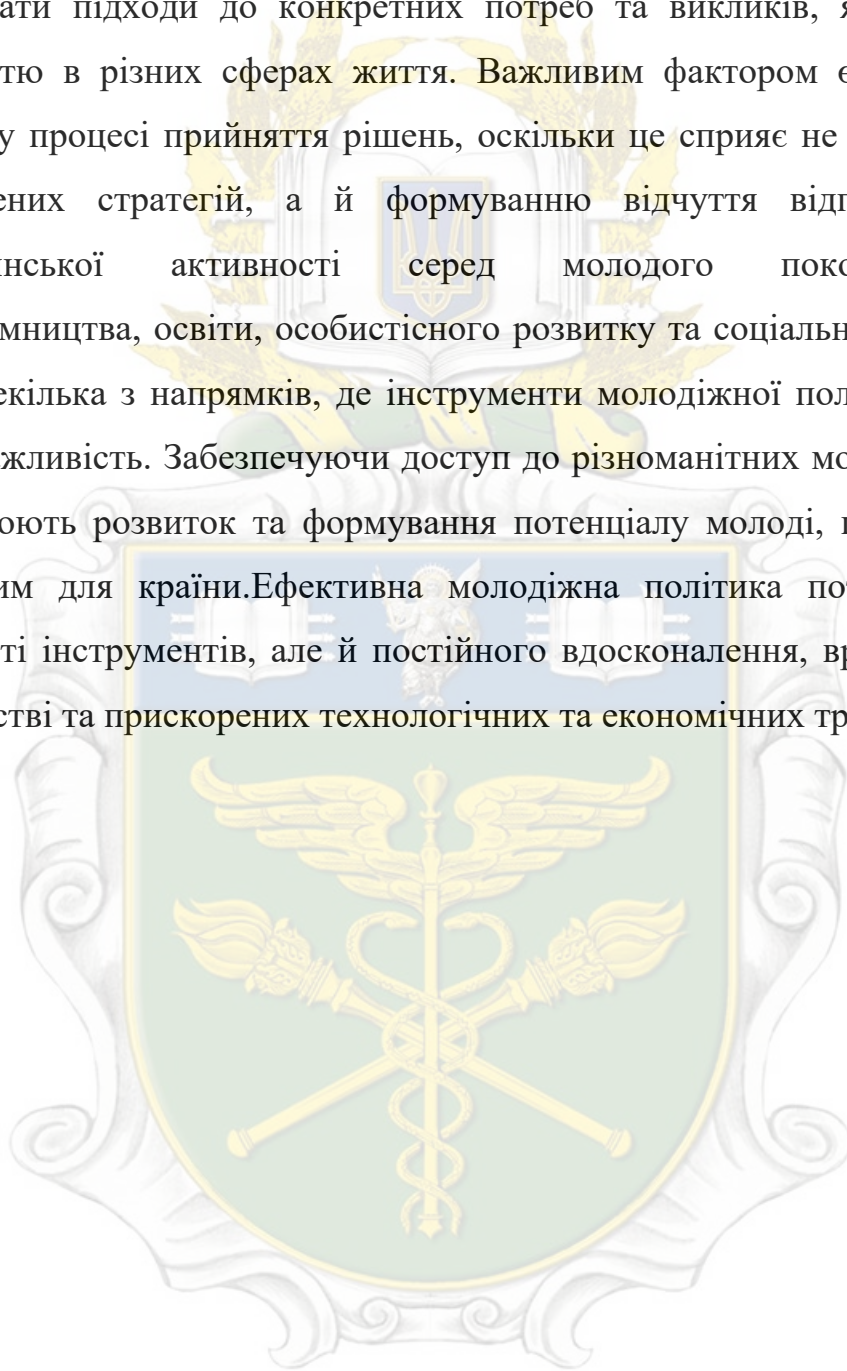
підтримку і розвиток різних сфер суспільства, від економіки до освіти, від здоров'я до соціальної підтримки. Важливою є гнучкість та адаптивність цих інструментів до змін у соціально-політичному середовищі, щоб ефективно реагувати на виклики та потреби суспільства. Їхня успішна реалізація передбачає не лише використання наявних ресурсів, а й постійне вдосконалення та адаптацію з огляду на потреби громадян та стратегічні цілі країни чи регіону.

Звісно, інструменти реалізації державної політики для підтримки молоді можуть бути варіативними та різноманітними, адаптованими під конкретні потреби та контекст суспільства. Одним із інструментів є створення платформ для активної участі молоді в прийнятті рішень. Це можуть бути молодіжні ради, форуми чи консультаційні групи, де молодь може висловлювати свої ідеї та пропозиції щодо політики, що стосується їхніх інтересів. Ще одним інструментом може бути розвиток мережі підтримки для молоді. Це можуть бути центри психологічної підтримки, де молоді люди можуть отримати консультації, або менторські програми, де вони матимуть можливість отримати поради від досвідчених наставників у сфері освіти та кар'єрного розвитку.

Також, важливим інструментом є створення умов для навчання та розвитку молоді. Це можуть бути стипендіальні програми, додаткові освітні курси, майстер-класи, які допомагають розвивати навички та компетенції, необхідні для успішної кар'єри. Крім цього, одним з важливих інструментів може бути підтримка підприємництва серед молоді. Це можуть бути програми мікрокредитування, бізнес-інкубатори або підтримка стартапів, що стимулюють самовираження та інноваційний розвиток серед молоді.

Отже, інструменти реалізації молодіжної політики можуть бути спрямовані на різні аспекти життя молоді, починаючи від активної участі у суспільних процесах та закінчуючи підтримкою їхнього особистісного та професійного зростання. Інструменти реалізації державної молодіжної

політики визначають успішність та ефективність стратегій, спрямованих на розвиток та підтримку молоді. Різноманітність цих інструментів - від фінансової підтримки до освітніх та психологічних програм - дозволяє адаптувати підходи до конкретних потреб та викликів, які стоять перед молодістю в різних сферах життя. Важливим фактором є активна участь молоді у процесі прийняття рішень, оскільки це сприяє не лише створенню поліпшених стратегій, а й формуванню відчуття відповідальності та громадянської активності серед молодого покоління. Підтримка підприємництва, освіти, особистісного розвитку та соціальної інтеграції - це лише декілька з напрямків, де інструменти молодіжної політики виявляють свою важливість. Забезпечуючи доступ до різноманітних можливостей, вони стимулюють розвиток та формування потенціалу молоді, що є стратегічно важливим для країни. Ефективна молодіжна політика потребує не лише наявності інструментів, але й постійного вдосконалення, врахування змін у суспільстві та прискорених технологічних та економічних трансформацій.



РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

3.1 Програми та проекти для молоді, їх позитивні та негативні сторони

Управління позитивними аспектами та врегулювання негативних становить важливу складову для ефективного впровадження інструментів молодіжної політики, щоб максимально використати їхній потенціал для підтримки та розвитку молоді. Програми та проекти для молоді є складовими державної молодіжної політики, пропонуючи можливості для освіти, розвитку, соціальної участі та підтримки в молодіжній сфері. Їхня позитивна сторона полягає у стимулюванні навчання, розвитку важливих навичок та формуванні громадянської позиції. Особливо важливою є підтримка освітнього розвитку, яка може забезпечити молоді нові знання та відкрити шлях до кар'єрного зростання. Негативні аспекти включають обмежену доступність програм, дублювання та фрагментованість у їхньому впровадженні. Нерідко програми стикаються з проблемою недостатньої оцінки ефективності та фінансових обмежень, що ускладнює їхнє успішне функціонування та вплив на молодь.

Управління цими сторонами є ключовим аспектом для забезпечення успішності та ефективності програм та проектів для молоді. Максимізація позитивних аспектів та зменшення негативних вимагає системної роботи над організацією, фінансуванням та моніторингом програм для максимального покращення їхнього впливу та користі для молоді.

Можна розглянути позитивні та негативні сторони програм та проектів для молоді у контексті інструментів реалізації державної молодіжної політики на рисунку 3.1



Рисунок 3.1 – Позитивні та негативні сторони програм та проектів для молоді у контексті інструментів реалізації державної молодіжної політики

Джерело: розроблено автором на основі [11]

Програми та проекти для молоді принесли безліч позитивних результатів. Вони сприяють стимулюванню освіти та розвитку, надаючи доступ до різноманітних освітніх ресурсів та підвищуючи кваліфікацію молоді. Також, ці ініціативи допомагають у підтримці соціальної інтеграції, сприяючи адаптації вразливих груп та мігрантів, а також взаєморозумінню між культурами. Крім того, вони заохочують громадянську активність, розвиваючи лідерські якості та волонтерство серед молоді. Але такі програми можуть мати й негативні аспекти. Деякі з них обмежені в доступі через конкуренцію або складні умови участі. Іноді може відбуватися дублювання проектів, що призводить до невикористання ресурсів чи недосягнення поставлених цілей. Також, не всі програми оцінюються на ефективність, що ускладнює визначення їхньої корисності. Недостатнє фінансування може обмежити обсяги проектів та їх вплив на цільову аудиторію.[24] Управління цими аспектами - ключовий момент для досягнення успіху та максимальної ефективності програм та проектів для молоді. Максимізація позитивних

аспектів та усунення негативних вимагає системної роботи над організацією, фінансуванням та моніторингом програм для максимального впливу на молодь. Програми та проекти для молоді є суттєвим інструментом в реалізації державної молодіжної політики. Вони не лише стимулюють освіту, розвиток навичок та громадянську активність, а й сприяють соціальній інтеграції молоді. Однак, необхідно уважно розглядати позитивні та негативні сторони цих програм. Позитивні аспекти, такі як стимулювання освіти, соціальної інтеграції та громадянської активності, відіграють ключову роль у формуванні молодіжної політики. Але проблеми, пов'язані з доступністю, фінансуванням та оцінкою ефективності, потребують уваги для оптимізації результатів [11].

Програми та проекти для молоді є ключовими інструментами для сприяння їхньому розвитку та включення в суспільство. Їх позитивні сторони полягають у забезпеченні доступу до освіти, підтримці кар'єрного зростання, стимулюванні громадянської активності та формуванні лідерських якостей. Однак такі програми можуть мати й негативні аспекти. Наприклад, недостатня доступність може ускладнювати участь, фінансові обмеження знижують обсяги та якість програм, а неправильне визначення потреб може призвести до неефективності та недоліків у розвитку молоді.

В цілому, програми та проекти для молоді мають значний потенціал у розвитку, але їх ефективність залежить від правильного визначення потреб та управління ресурсами для досягнення максимального позитивного впливу на молоде покоління. Вони спрямовані на підтримку освіти, розвиток кар'єри, активну участь у громадських справах та формування лідерських навичок. Однак, обмежена доступність, фінансові обмеження та недостатня оцінка реалізації можуть впливати на їхню ефективність та досягнення мети. Щоб забезпечити успішність, важливо адекватно визначати потреби молоді та ретельно керувати ресурсами.

Програми для молоді відіграють важливу роль у підтримці їхнього розвитку. Вони можуть стимулювати навчання та розвиток навичок, сприяти соціальній інтеграції та залученню до громадської діяльності. Однак існують виклики, такі як обмежена доступність програм, фінансові або ресурсні обмеження та потреба у вдосконаленні моніторингу та оцінці їхньої ефективності. Для успішної роботи програми повинні враховувати потреби різних груп молоді та бути гнучкими для адаптації до змін у суспільстві. Вони надають можливості для навчання, розвитку навичок та підвищення соціальної активності. Однак деякі програми можуть бути недоступними або обмеженими у доступі, або ж не завжди відповідати реальним потребам молоді. Щоб досягти більшої успішності, важливо постійно оновлювати та пристосовувати ці програми до потреб молоді, забезпечуючи їхню доступність та ефективність. Програми для молоді це ефективні інструменти, які сприяють їхньому розвитку та включенню у суспільство. Вони допомагають у навчанні, стимулюють активну громадську позицію та розвивають лідерські якості. Проте, деякі програми можуть бути недоступними через обмеження або неадекватне відображення потреб молоді. Для ефективності важливо постійно вдосконалювати та адаптувати їх до реальних вимог, забезпечуючи доступність та належну оцінку їхньої ефективності [24].

Отже, ефективне впровадження інструментів молодіжної політики вимагає балансу між різними аспектами та постійного вдосконалення. Максимізація позитивних аспектів та мінімізація негативних – потребує постійної уваги до управління, фінансування та оцінки програм для досягнення максимального впливу на молодь та суспільство в цілому.

3.2 Удосконалення організаційних структур державної молодіжної політики

Організаційні структури співпрацюють між собою, обмінюючи інформацією та координуючи зусилля для реалізації стратегій та програм в сфері молодіжної політики. Кожна з них відповідає за виконання конкретних завдань та має свої функції у втіленні політичних ініціатив, спрямованих на підтримку та розвиток молоді. Вони можуть мати різні рівні та форми, представлені на рисунку 3.2. Основні з них включають:

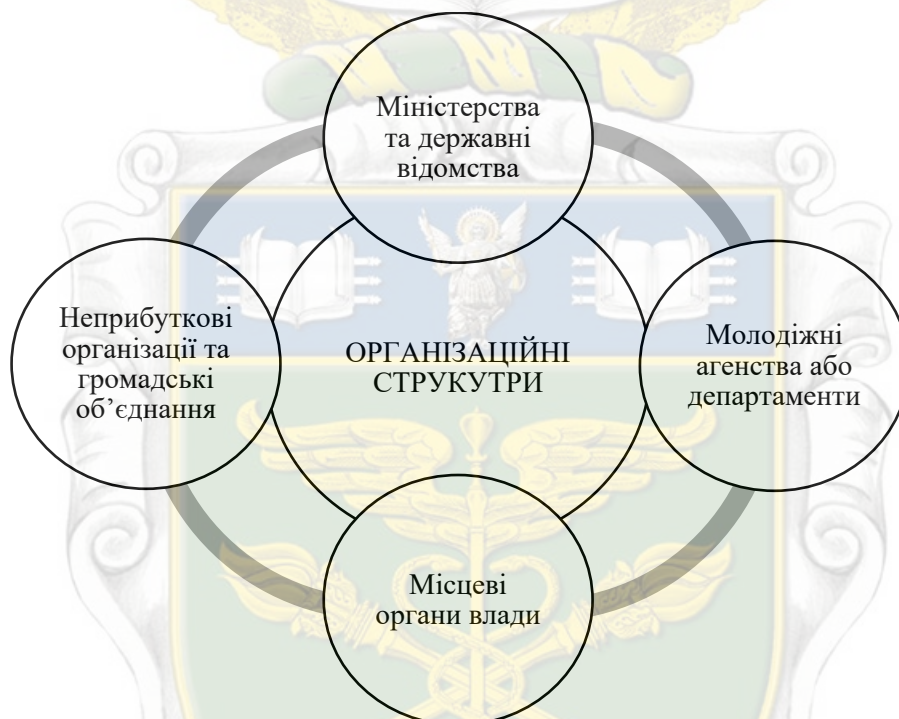


Рисунок 3.2 – Організаційні структури

Джерело: розроблено автором на основі [15]

Міністерства та державні відомства зазвичай несуть основну відповідальність за розробку та реалізацію стратегій та програм для молоді у багатьох країнах. Наприклад, Міністерство молоді та спорту займається важливими питаннями молодіжної політики на національному рівні. Деякі країни створюють спеціальні молодіжні агенства або департаменти, які спеціалізуються саме на питаннях молоді. Локальні органи влади, такі як

районні, міські або обласні управління, також відіграють важливу роль у реалізації молодіжних програм. Вони можуть мати відділи або комісії, які відповідають за впровадження молодіжних ініціатив на місцевому рівні. Крім того, неприбуткові організації та громадські об'єднання мають значний вплив на реалізацію молодіжної політики. Вони активно залучаються до соціальних проектів та програм для молоді та часто виступають ініціаторами або учасниками програм, спрямованих на підтримку молоді [15] .

Організаційні структури, відповідальні за реалізацію молодіжної політики, здійснюють розробку стратегій, виконують програми для молоді, координують співпрацю між різними органами та відповідають за моніторинг та оцінку досягнень у цій сфері. Вони створюються з метою підтримки розвитку та покращення становища молоді у суспільстві. Ключові пріоритети у сфері молодіжної політики, виробляють стратегії та програми, які відповідають потребам молоді. Вони також ведуть роботу з моніторингу за досягненнями, оцінюють ефективність програм та роблять корективи для забезпечення оптимального використання ресурсів та досягнення позитивних результатів. Такі організації часто співпрацюють з іншими секторами суспільства, включаючи громадські організації, навчальні установи та підприємства, для створення комплексних програм, спрямованих на підтримку молоді та формування сприятливого середовища для їхнього розвитку.

Також вони здійснюють постійний моніторинг соціальних та економічних змін, які впливають на молодь, та реагують на нові виклики та потреби молоді. Вони спрямовані на забезпечення доступу молоді до освіти, роботи, культурних та розважальних можливостей, сприяють їхньому включенню у суспільство та формуванню активного громадянства. Крім того, ці структури можуть створювати платформи для обміну досвідом та найкращими практиками між різними країнами для подальшого підвищення ефективності молодіжної політики [15] .

Ці організаційні структури мають за мету вирішувати актуальні проблеми, з якими зіштовхується молодь. Серед них – забезпечення доступу до якісної освіти, створення умов для зайнятості, розвиток громадянської участі та підтримка молоді у реалізації їхніх ідей та ініціатив. Організаційні структури використовують різноманітні підходи, від політичних рішень до програм підтримки стартапів та менторства для молодих підприємців. Вони сприяють створенню умов, в яких молодь може розвивати свій потенціал та брати активну участь у формуванні суспільства.

Організаційні структури, які відповідають за реалізацію молодіжної політики, грають важливу роль у створенні сприятливого середовища для розвитку та підтримки молоді. Їхня робота полягає у формулюванні стратегій, виконанні програм та забезпеченні взаємодії з іншими секторами суспільства для досягнення спільних цілей. Вони сприяють створенню можливостей для освіти, зайнятості та активної участі молоді у суспільному житті [15]. Зусилля цих організацій спрямовані на забезпечення розвитку потенціалу молоді та формування активного громадянства, що відіграє ключову роль у становленні сучасного суспільства.

Основні складові державної молодіжної політики включають у себе:

Освіта та розвиток: Забезпечення доступу молоді до якісної освіти, підвищення їхнього рівня освіти та розвитку навичок. Здоров'я та благополуччя: Забезпечення молоді доступу до медичних послуг, ресурсів для підтримки психічного та фізичного здоров'я. Зайнятість та підтримка: Стимулювання можливостей працевлаштування, підтримка у самозайнятості та розвиток підприємницької активності. Участь у прийнятті рішень: Залучення молоді до процесів управління та прийняття рішень на різних рівнях. Розвиток культури, мистецтва та спорту: Стимулювання творчих та спортивних інтересів молоді через різноманітні культурні та спортивні програми.

Ця політика зорієнтована на підтримку та розвиток молоді, сприяючи їхньому активному участю у суспільному житті та створенню сприятливого соціального середовища для їхнього зростання та реалізації [15] .

Державна молодіжна політика - це комплекс стратегій та заходів, спрямованих на підтримку та розвиток молоді. Вона охоплює широкий спектр аспектів життя молоді, таких як освіта, зайнятість, здоров'я, участь у громадському житті, культура та спорт. Головна мета - створення умов для повноцінного розвитку та активної участі молоді у суспільстві. Ця політика базується на визнанні молоді як ключового ресурсу для подальшого соціального прогресу та розвитку країни.

Збільшення участі молоді в прийнятті рішень є важливим напрямком удосконалення державної молодіжної політики. Це можна досягти шляхом створення ради молоді або консультативних груп, які представлятимуть інтереси молоді у прийнятті стратегічних рішень. Далі, важливо забезпечити більшу доступність інформації про програми, гранти та можливості для молоді. Це може бути реалізовано через онлайн-платформи, вебінари та спеціалізовані заходи. До цього ж, важливо створити системи зворотного зв'язку з молоддю, де вони матимуть можливість висловлювати свої пропозиції та скарги щодо діючих програм. Фінансування та ресурси також грають важливу роль у забезпеченні стабільності та ефективності молодіжних програм. Не менш важливою є систематична оцінка ефективності програм та їх адаптація до змінних потреб та вимог молоді. Такі кроки можуть сприяти покращенню взаємодії між молоддю та державною молодіжною політикою, забезпечуючи більш ефективну та адаптовану підтримку для молоді.

Покращення організаційних структур державної молодіжної політики може включати в себе ряд ініціатив. Додатковий фокус на участь молоді в прийнятті рішень може бути досягнутий через створення форумів для діалогу

та обміну ідеями, що дозволить залучати молодь до процесу формування політики [15].

Забезпечення доступу до актуальної та достовірної інформації є ключовим аспектом. Онлайн-платформи, спеціалізовані веб-сайти та регулярні інформаційні кампанії можуть зробити цю інформацію більш доступною та зрозумілою для молоді.

Створення мереж співпраці між урядовими та неприбутковими організаціями може сприяти взаємодії та обміну досвідом. Це може створювати нові можливості для реалізації проектів та програм для молоді.

Також важливо створювати механізми зворотнього зв'язку, які дозволять молоді висловлювати свої погляди та ідеї щодо політики, а також отримувати відповіді та реакцію на свої ініціативи. Ці кроки можуть сприяти створенню більш ефективної системи взаємодії та підтримки молоді в рамках державної молодіжної політики.

Ще одним можливим удосконаленням організаційних структур державної молодіжної політики є активна взаємодія з академічними установами та науковими дослідниками. Такий підхід може сприяти розвитку більш обґрунтованих та науково підтверджених стратегій розвитку молодіжної політики.

Також важливою є постійна оцінка ефективності застосування різних інструментів молодіжної політики. Це допоможе виявити успішні аспекти та прогалини, що потребують удосконалення.

Крім того, важливо створювати програми та ініціативи, що адаптовані до конкретних потреб молоді. Це може включати розвиток різноманітних форматів, таких як інтерактивні робочі групи, онлайн-платформи для обміну досвідом, або навіть хакатони та інноваційні лабораторії.

Напрямки покращення можуть бути різними, але спрямовані на залучення молоді до процесу прийняття рішень, посилення комунікації між

урядом та молоддю, а також на постійне вдосконалення програм для більшої ефективності й адаптованості до потреб молоді.

Подальші можливості удосконалення організаційних структур державної молодіжної політики включають в себе активну роль медіа та громадськості. Співпраця з медіа дозволить ширше висвітлення ініціатив, залучати увагу до важливих питань та підвищувати свідомість громадськості про програми та можливості для молоді [15].

Також варто звернути увагу на розробку та підтримку інноваційних технологічних рішень. Розвиток цифрових платформ, мобільних додатків та онлайн-інструментів може полегшити доступ молоді до інформації та послуг, спростити процедури реєстрації та участі в програмах.

Крім того, створення мережі міжнародного співробітництва та обміну досвідом з іншими країнами може допомогти впроваджувати найкращі практики та інноваційні рішення в рамках молодіжної політики. Ці напрямки спрямовані на покращення доступності, ефективності та впливу державної молодіжної політики, а також на активну взаємодію з різними сферами громадянського суспільства для створення сприятливих умов для розвитку молоді.

Державна молодіжна політика має великий потенціал для розвитку і підтримки молоді. Її ефективність залежить від поєднання різноманітних інструментів, спрямованих на вирішення потреб та підтримку молоді в різних сферах життя. Реалізація програм для молоді має позитивний вплив на їхнє життя, сприяючи освіті, професійному зростанню, соціальній адаптації та активному громадянському участию. Проте, існують виклики, з якими потрібно боротися, включаючи недостатню доступність до програм для молоді, фрагментованість та недостатню оцінку їхньої ефективності. Покращення організаційних структур, більш активна взаємодія з медіа, громадськістю, науковими установами та міжнародними організаціями

можуть сприяти розвитку більш ефективної та адаптованої молодіжної політики.

Важливо враховувати потреби молоді та створювати інструменти, що будуть реально відповідати їхнім очікуванням і сприяти їхньому розвитку. Розширення участі молоді в прийнятті рішень, підвищення доступності інформації та активізація співпраці з різними структурами можуть забезпечити більш успішну реалізацію молодіжної політики і сприяти розвитку суспільства в цілому.

Удосконалення організаційних структур державної молодіжної політики важливо для забезпечення більшої ефективності та адаптивності до потреб молоді. Це включає розвиток відкритих каналів спілкування для активної участі, гнучкіші моделі роботи, партнерство з громадськістю, використання інноваційних технологій та систему оцінки результативності. Ці заходи спрямовані на забезпечення більшої участі молоді у прийнятті рішень, полегшення доступу до ресурсів та послуг і врахування їхніх потреб для більш успішної реалізації молодіжних ініціатив. Реформи в організаційних структурах державної молодіжної політики можуть включати вдосконалення комунікаційних каналів, створення більш прозорих та відкритих механізмів взаємодії з молоддю, спрощення процедур отримання доступу до програм та послуг, а також розвиток інноваційних методів оцінки впливу програм на життя молоді. Такі кроки спрямовані на створення більш сприятливого середовища для участі молоді у соціально-економічному житті країни та забезпечення їхньої активної ролі в суспільстві. Удосконалення організаційних структур державної молодіжної політики може передбачати впровадження механізмів зворотного зв'язку для збору пропозицій та ідей молоді, створення інтерактивних онлайн-платформ для обміну думками та розвитку спільних ініціатив, а також впровадження програм стажування для молоді в установах, що займаються молодіжною політикою [15]. Ці заходи спрямовані на забезпечення більш активної участі та залучення молоді до

прийняття рішень, що стосуються їхнього майбутнього та розвитку. Для цього можуть бути запроваджені кілька ключових напрямів:

1. Збільшення участі молоді: Створення платформ для активного включення молоді в процес прийняття рішень, забезпечення можливостей для представництва молоді у державних структурах та обміну думками на різних рівнях управління.
2. Розвиток комунікаційних каналів: Підтримка більш прозорих та відкритих комунікаційних мереж для взаємодії між урядовими органами, молодіжними організаціями та самою молоддю.
3. Створення гнучких механізмів: Розробка гнучких систем управління, які враховують динамічний характер потреб молоді та можуть швидко реагувати на зміни в суспільстві.
4. Оцінка та аналіз результативності: Впровадження систем оцінки ефективності програм для молоді, що дозволить адекватно оцінювати їхній вплив та вносити необхідні корективи.
5. Залучення інновацій: Використання сучасних технологій, створення інноваційних підходів до залучення молоді до участі в програмах та процесах прийняття рішень [26] .

Ці напрями спрямовані на створення більш прозорої, відкритої та демократичної системи управління, яка враховує інтереси та потреби молоді та сприяє їхньому активному включенню в суспільні процеси.

Державна молодіжна політика базується на визнанні молоді як ключового елементу суспільного розвитку та має на меті створення сприятливих умов для її розвитку. Ця політика включає в себе різноманітні програми, проекти та ініціативи, спрямовані на підтримку молоді в їхньому особистісному, соціальному та професійному зростанні.

Отже, здійснення державної молодіжної політики потребує комплексного підходу та різноманітних інструментів для підтримки та розвитку молоді. Необхідно вдосконалювати організаційні структури,

забезпечуючи широкий доступ до освітніх та розвивальних програм, сприяючи соціальній інтеграції та підтримці громадянської активності. Оцінка та постійне удосконалення програм дозволить забезпечити їхню ефективність та відповідність потребам молоді. Важливо також підтримувати відкритий діалог та співпрацю з різними сферами суспільства для створення сприятливого середовища для розвитку та зростання молоді.



ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Державна молодіжна політика є ключовим інструментом формування активного та зацікавленого молодіжного суспільства. Її ефективне втілення сприяє не лише індивідуальному розвитку молоді, а й загальному позитивному впливу на суспільство через їхню участь у соціальних та економічних процесах. Використання різноманітних методів дослідження дозволяє отримати комплексне розуміння програм для молоді, їхніх сильних та слабких сторін, а також сприяє вдосконаленню та ефективному розвитку таких програм у майбутньому.

Враховання усіх аспектів впливу програм на молодь та суспільство загалом є ключовим для створення більш успішних та адаптивних програм, спрямованих на підтримку молоді. Також зазначимо, що об'єкт дослідження виявив себе як важлива установа, спрямована на забезпечення соціального добробуту молоді. Її основна мета – забезпечення допомоги, підтримки, розвиток системи соціального захисту та здійснення програм та проектів молодіжної політики.

Інструменти реалізації молодіжної політики можуть бути спрямовані на різні аспекти життя молоді, починаючи від активної участі у суспільних процесах та закінчуючи підтримкою їхнього особистісного та професійного зростання. Інструменти реалізації державної молодіжної політики визначають успішність та ефективність стратегій, спрямованих на розвиток та підтримку молоді. Різноманітність цих інструментів - від фінансової підтримки до освітніх та психологічних програм - дозволяє адаптувати підходи до конкретних потреб та викликів, які стоять перед молодістю в різних сферах життя. Важливим фактором є активна участь молоді у процесі прийняття рішень, оскільки це сприяє не лише створенню поліпшених стратегій, а й формуванню відчуття відповідальності та громадянської активності серед

молодого покоління. Підтримка підприємництва, освіти, особистісного розвитку та соціальної інтеграції - це лише декілька з напрямків, де інструменти молодіжної політики виявляють свою важливість. Забезпечуючи доступ до різноманітних можливостей, вони стимулюють розвиток та формування потенціалу молоді, що є стратегічно важливим для майбутнього країни. Ефективна молодіжна політика потребує не лише наявності інструментів, але й постійного вдосконалення, врахування змін у суспільстві та прискорених технологічних та економічних трансформацій. Орієнтація на потреби молоді та їхню активну участь у визначенні та реалізації політики є ключем до успіху в цьому напрямку.

Ефективне впровадження інструментів молодіжної політики вимагає балансу між різними аспектами та постійного вдосконалення. Максимізація позитивних аспектів та мінімізація негативних потребує постійної уваги до управління, фінансування та оцінки програм для досягнення максимального впливу на молодь та суспільство в цілому. Отже, здійснення державної молодіжної політики потребує комплексного підходу та різноманітних інструментів для підтримки та розвитку молоді. Необхідно вдосконалювати організаційні структури, забезпечуючи широкий доступ до освітніх та розвивальних програм, сприяючи соціальній інтеграції та підтримці громадянської активності. Оцінка та постійне удосконалення програм дозволить забезпечити їхню ефективність та відповідність потребам молоді. Важливо також підтримувати відкритий діалог та співпрацю з різними сферами суспільства для створення сприятливого середовища для розвитку та зростання молоді.



СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми соціальної політики України: Навчальний посібник / За заг. ред. А.О. Ярошенко / А.О. Ярошенко, Отрешко Н.Б., Л.А. Литва [та інш.] - К.: Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – 222 с.
2. Буяк Б. Молодь як особлива соціально-демографічна група в умовах становлення соціально-правової держави та громадянського суспільства. *Наукові записки*. 2007. Вип. 36. С. 198–209
3. Васильєв А. О. Еволюція нормативно-правової бази державної молодіжної політики незалежної України. *Державне будівництво*. 2011. No 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2011_1_37
4. Всеукраїнський молодіжний центр. URL: [https:// auyc.org.ua/who-we-are/](https://auyc.org.ua/who-we-are/).
5. Гайдаєнко І. Державна молодіжна політика в Україні (друга половина 90-х років ХХ ст.). *Гуманітарний вісник*. 2014. Вип. 34. С. 241–250.
6. Головатий М. Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми оновлення. Київ: Наукова думка, 1993. 325 с.
7. Головенько В. А., Корнієвський О. А. Український молодіжний рух: історія та сьогодення. Київ: Наук. думка, 1994. 111 с.
8. Головенько В. А. Проблеми розвитку українського молодіжного руху на сучасному етапі. *Український соціум*. 2005. No 1. С. 71–80.
9. Головатий М. Ф. Державна молодіжна політика як феномен суспільного розвитку і нова парадигма державотворення у країнах перехідного стану. *Український соціум*. 2005. No 1. С. 54–62.
10. Горінов П. В., Драпушко Р. Г. Правові основи адміністративно-правового регулювання діяльності молодіжних консультативно-дорадчих органів в Україні. *Юридична Україна*. 2022. No 1(229). С. 6–15.

11. Гринчишин С. С. Молодіжні цільові програми як дієвий інструмент реалізації молодіжної політики в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. No 7. С. 140–144.
12. Державна програма забезпечення молоді житлом на 2013– 2023 рр.: затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 24.10.2012 р. No 967 (в ред. постанови КМУ від 23.12.2020 р. No 1360). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/967-2012-%D0%BF#Text>
13. Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021–2025 рр.: затверджена постановою КМУ від 02.06.2021 р. No 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-п43>.
14. Державний інститут сімейної та молодіжної політики. URL: <https://dismp.gov.ua>
15. Драпушко Р. Г., Горінов П. В., Захаренко К. В., Міненко Є. С. Державна молодіжна політика України в умовах європейської інтеграції: виклики та можливості. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Т. 33 (72). No 4. С. 7–12.
16. Драпушко Р. Г., Горінов П. В., Міненко Є. С. Ефективність залучення молоді до прийняття управлінських рішень. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Т. 33 (72). No 3. С. 54–59.
17. Жужа Л. О. Молодіжна політика в Україні: сучасний стан і шляхи реформування. *Регіональні студії*. 2019. No 19. С. 41–46.
18. Каталог кращих практик молодіжної роботи–2020. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine>
19. Коваль Г. В. Розвиток державної молодіжної політики: теорія, методологія, механізми реалізації: монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 432 с

20. Конституція України від 28.06.1996 р. No 254к/96-ВР (у ред. від 01.01.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
21. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Пріоритети молодіжної політики України в світлі євроінтеграційних процесів. *Актуальні проблеми політики*. 2019. Вип. 64. С. 78–92.
22. Корпач Н., Сидорук І. Основні напрями реалізації державної молодіжної політики в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Педагогічний часопис Волині*. 2016. No 2(3). С. 30–34.
23. Левченко Н., Коляда Н. Молодіжна робота в Україні: історія становлення та перспективи розвитку. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2022. No 2(9). С. 252–261.
24. Міжнародні програми «Global Volunteers». URL: <https://global-volunteers.org>
25. Міністерство молоді та спорту України. URL: <https://mms.gov.ua>
26. Молодіжна політика в умовах децентралізації. Методичні рекомендації для спеціалістів, які реалізують державну політику в молодіжній сфері / за ред. І. В. Пешої. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2019. 40 с.
27. Молодь в Україні. Дослідження молодіжного сектора: проблеми та перспективи. Київ: Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні, 2006. 169 с.
28. Молодь України-2021. Результати репрезентативного соціологічного дослідження, проведеного ГО «Інститут молоді». URL: <https://inmol.org/sotsiologichne-doslidzhennia-molod-ukrainy-2021/>
29. Мунтян В. В. Теоретичні підходи до визначення поняття «фінансове забезпечення молодіжної політики». *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 572–576.

30. Навчальний посібник для реалізації Ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» на місцевому рівні в Україні. Київ, 2018. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/2361/file/CCF_manual_ukr.pdf
31. Національна молодіжна стратегія до 2030 року, затверджена Указом Президента України від 12.03.2021 р. № 94/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021>
32. Пеша І. В. Державний Інститут сімейної та молодіжної політики: реалії та перспективи наукової діяльності. *Наука та молодіжна політика: матер. наук.-практ. онлайн-конф. (Київ, 26 квітня 2021 р.)*. Київ: Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики, 2021. С. 5–8.
33. Пеша І. В. Обґрунтування напрямів та завдань молодіжної роботи на рівні територіальної громади. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19–20. С. 156–160.
34. Питання стипендіального забезпечення: постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 р. № 882 (у ред. від 21.05.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/882-2004-%D0%BF#Text>
35. Подобед Н. В. Міжнародний досвід реалізації молодіжної політики та можливості його застосування в Україні. *Економіка та держава*. 2011. № 9. С. 125–127.
36. Портфоліо молодіжної роботи Ради Європи. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/331/pmr.pdf>
37. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної політики з питань молоді та державної підтримки молодіжних та дитячих громадських організацій, затверджений постановою КМУ від 22.02.2012 р. № 116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-2012-п>
38. Порядок реалізації програм, проєктів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері національно-патріотичного виховання,

затверджений наказом Міністерства молоді та спорту України від 03.03.2016 р. No 808. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-16>

39. Про затвердження типових положень про молодіжні ради: поста- нова КМУ від 18.12.2018 р. No 1198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-п>

40. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 27.04.2021 р. No 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20>

41. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 05.02.1993 р. No 2998-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2998-12> (втратив чинність).

42. Реформування молодіжної політики відповідно до сучасних запи- тів молоді та держави. Щорічна доповідь Президентові України, Верхов- ній Раді України та Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2012–2021 років) / редкол.: М. М. Попатенко, гол. ред. Т. В. Бондар та ін. Київ: ТОВ «Ройлайд», 2021. 100 с.

43. Сірий Є. В. Особливості розвитку молодіжного підприємництва та самозайнятості молоді в Україні: монографія. Київ: ЦОП «Глобус», ФОП Кравченко Я. О., 2021. 68 с.

44. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю (теоретико- методологічні аспекти) / Зверева І. Д., Козубовська І. В., Керецман В. Ю., Пічкарь О. П. – Ужгород : УжНУ, 2000. – 192 с.

45. Становище молоді в Україні у 2019 році. Аналітичний звіт, скла- дений Робочою групою ООН у справах молоді. Київ, 2019. 79 с. URL: <https://ukraine.un.org/sites/default/files/80.pdf>

46. Становище молоді України–2021. Репрезентативне соціологіч- не дослідження, проведене ГО «Інститут молоді». URL: <https://inmol.org/sotsiologichne-doslidzhennia-molod-ukrainy-2021/>

47. Статут Шаргородської Державної районної адміністрації.
<https://shargorod-miskrada.gov.ua/rishennya-vikonavchogo-komitetu-15-16-20-22-01-2021/>
48. Стратегія ООН щодо молоді на період до 2030 року (Youth2030: The United Nations Strategy on Youth). URL: https://www.un.org/youthenvoy/wp-content/uploads/2018/09/18-00080_UN-Youth-Strategy_Web.pdf
49. Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 р.: затверджена Указом Президента України від 27.09.2013 р. No 532/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/532/2013>
50. Стукан Т. М. Молодіжна політика: суть, основні принципи та стан реалізації в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. Вип. 4. С. 125–131.
51. Участь молоді в процесах реформування держави. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2017 р.). Київ: ДП «Редакція інформаційного бюлетеня «Офіційний вісник Президента України», 2018. 100 с.
52. Шевцова Ю. М. Суспільні механізми залучення молоді до управлінської діяльності в органах державної влади: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02. Київ: Нац. академія держ. упр. при Президентіві України, 2011. 20 с.
53. Яременко О. О. Соціальна політика: теоретико-методологічні основи дослідження процесів формування та ефективності реалізації. Статті. Виступи. Інтерв'ю: монографія. Київ: Ін-т економіки та прогнозування НАН України; УІСД ім. Олександра Яременка, 2006. 480 с.